

Soạn bài: Cách làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

Soạn bài: Cách làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

I. Đề bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

a. Các vấn đề nghị luận:

- Thân phận người phụ nữ trong xã hội cũ qua nhân vật Vũ Nương ở *Chuyện người con gái Nam Xương* của Nguyễn Dữ.
- Diễn biến cốt truyện trong truyện ngắn *Làng* của Kim Lân.
- Thân phận Thuý Kiều trong đoạn trích *Mã Giám Sinh mua Kiều* của Nguyễn Du.
- Đời sống tình cảm gia đình trong chiến tranh qua truyện ngắn *Chiếc lược ngà* của Nguyễn Quang Sáng.

b. Sự khác nhau về yêu cầu (mệnh lệnh) trong các đề bài trên thể hiện ở hai từ *phân tích* và *suy nghĩ*:

- *Phân tích*: Phân tích tác phẩm hoặc một phương diện nào đó của tác phẩm để đưa ra nhận định về giá trị của tác phẩm.
- *Suy nghĩ*: Đưa ra nhận định, đánh giá về tác phẩm theo một khía cạnh, góc nhìn hay vấn đề nào đó.

Trong bài văn trình bày suy nghĩ về tác phẩm (hoặc đoạn trích) có thể sử dụng nhiều thao tác, trong đó có cả phân tích.

II. Tìm hiểu các bước làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

Cho đề bài: *Suy nghĩ về nhân vật ông Hai trong truyện ngắn "Làng" của Kim Lân.*

Đọc SGK dàn ý chi tiết

III. Luyện tập

Suy nghĩ của em về truyện ngắn "*Lão Hạc*" của Nam Cao

1. Mở bài:

Cùng với Ngô Tất Tố, Nguyên Hồng,... Nam Cao là một cái tên không thể thiếu khi nhắc tới những nhà văn hiện thực nhân đạo. Các sáng tác của ông vừa rất mực chân thực, vừa có một ý vị triết lí mang ý nghĩa nhân bản sâu sắc. Truyện ngắn "Lão Hạc" là một trong những tác phẩm tiêu biểu như thế! Truyện đã thể hiện một cách chân thực, cảm động số phận người nông dân trong xã hội cũ và phẩm chất cao quý tiềm tàng của họ.

2. Thân bài:

Tham khảo 1 đoạn phân thân bài:

Về phần cuối truyện, tác giả đặt nhân vật giữa hai tọa độ nhìn khác nhau: vợ ông giáo và Binh Tư. Trò chuyện với vợ, ông giáo nghiền ngẫm, triết lí về sự nhìn nhận và đánh giá của người đời. Trò chuyện với Binh Tư, ông giáo từ sựng sốt chuyển sang thất vọng về lão Hạc. Ở chỗ này, Nam Cao thật cao tay – ông đưa ra một hiểu lầm thật bất ngờ để rồi cũng bằng cách bất ngờ nhất, ông "lật tẩy" sự việc làm cho người đọc thỏa mãn trong sự hiểu biết trọn vẹn: lão Hạc vẫn nguyên vẹn, trong sạch cho đến chết.